

REVIZIJA FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

« SARAJEVSKI OTVORENI CENTAR »

***ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA
31.12.2017. GODINE***

Sarajevo, april 2018. godine

SADRŽAJ

		Strana
1	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	1
2	ODGOVORNOST ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE	3
3	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	4
4	OBLIK ORGANIZOVANJA I DJELATNOST	6
5	TEMELJ ZA PREZENTIRANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	8
6	CILJ REVIZIJE	9
7	SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA	9
8	BILJEŠKE REVIZORA	13
	Bilješka 1: Prihodi	13
	Bilješka 2: Rashodi	16
	Bilješka 3: Stalna sredstva	21
	Bilješka 4: Tekuća sredstva	23
	Bilješka 5: Trajni izvori	24
	Bilješka 6: Obaveze	24
9	SISTEM INTERNIH KONTROLA	25
10	USKLADENOST SISTEMA OBRAČUNSKOG (AKRUALNOG) RAČUNOVODSTVA SA SISTEMOM PROJEKTOG (GOTOVINSKOG) RAČUNOVODSTVA	26
	Annex 1: Pismo Upravi Sarajevskog Otvorenog Centra	27
	Annex 2: Kopija licenci Društva za reviziju i revizora	30

NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Izvršili smo reviziju godišnjih finansijskih izvještaja «**Sarajevski otvoreni centar**» Sarajevo (u daljem tekstu: «SOC») na dan 31. decembar 2017. godine.

Odgovornost Uprave za Finansijske izvještaje

Uprava Sarajevskog otvorenog centra «SOC» Sarajevo je odgovorna za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa MRS i Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine br. 83/09). Ova odgovornost uključuje: osmišljavanje, implementiranje i održavanje internih kontrola relevantnih za sastavljanje i realno i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajno pogrešno prikazivanje, nastalo ili uslijed pronevjere ili uslijed greške; izbor i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i sačinjavanje računovodstvenih procjena prihvatljivih u danim okolnostima.

Odgovornost Revizora

Naša odgovornost je da na temelju izvršene revizije izrazimo mišljenje o prikazanim finansijskim izvještajima. Reviziju smo obavili u skladu s Međunarodnim standardima revizije. Navedeni standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i obavimo na način da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogreške. Revizija uključuje provjeru dokaza pomoću testiranja, koji potkrjepljuju iznose i druge informacije objavljene u finansijskim izvještajima.

Odabir postupaka ovisi o prosudbi revizora i uključuje procjenu rizika materijalno značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, bilo kao posljedica prijave ili pogreške.

U procjenjivanju tih rizika, revizor razmatra internu kontrolu relevantnu za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja kako bi odredio revizijske postupke koji su prikladni u danim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti interne kontrole subjekta. Revizija također uključuje i ocjenjivanje primjerenosti računovodstvenih politika i primjerenost utvrđenih računovodstvenih procjena Uprave, kao i ocjenu cjelokupnog prikaza finansijskih izvještaja. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Mišljenje

1. Po našem mišljenju, priloženi godišnji finansijski izvještaji prikazuju objektivno i realno, u svim materijalnim stavkama, finansijski položaj **«Sarajevskog otvorenog centra»** Sarajevo na dan **31.12.2017.** godine, i sastavljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i Zakonom o računovodstvu i reviziji Federacije Bosne i Hercegovine.

Bilans d.o.o.

Lejla Avdić - Vajzović

Ovlašteni revizor
Licenca br. 3090017108

Bilans d.o.o.

Lejla Čaušević

Direktorica

Sarajevo, 25. april 2018. godine

ODGOVORNOST ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava je dužna osigurati da finansijski izvještaji za svaku finansijsku godinu budu izrađeni u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještaja (MSFI), koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde, tako da daju istinitu i objektivnu sliku finansijskog stanja i rezultata poslovanja za taj period.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti uprave obuhvaćaju garancije:

- Da su odabrane i zatim dosljedno primijenjene odgovarajuće računovodstvene politike;
- Da su ocjene i procjene razumne;
- Da su primijenjeni važeći računovodstveni standardi, a svako materijalno značajno odstupanje iskazano i objašnjeno u finansijskim izvještajima; te
- Da su finansijski izvještaji po načelu nastavka poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će SOC nastaviti svoje poslovne aktivnosti u doglednoj budućnosti.

Uprava također mora osigurati vođenje prikladnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba, s prihvatljivom tačnošću održavati finansijski položaj SOC-a. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine SOC, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Direktorica:

Emina Bošnjak

"Sarajevski otvoreni centar"

71 000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

25. april 2018. godine

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

BILANS USPJEHA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31.12.2017. GODINE

(U KM)

OPIS	BILJEŠKA	31.12.2017.	31.12.2016.
A. PRIHODI			
Prihodi iz budžeta	1	-	-
Humanitarni prihodi	1	941.957	927.608
Prihodi od vlastite aktivnosti	1	-	-
Ostali prihodi	1	9.816	10.609
Svega prihodi		951.773	938.217
B. RASHODI			
Materijal i energija	2	10.161	9.316
Usluge	2	428.197	388.180
Plaće i ostala primanja zaposlenih	2	339.794	330.024
Amortizacija	2	12.976	10.674
Finansijski rashodi	2	8.219	4.868
Putni troškovi	2	4.527	5.147
Humanitarni rashodi	2	100	500
Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata	2	3.126	2.696
Ostali rashodi	2	135.016	176.867
Svega rashodi		942.116	928.272
C. REZULTAT			
Višak prihoda		9.657	9.945
Višak rashoda		-	-

Bilješke na stranicama od 13 do 24 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Direktorica

Emina Bošnjak
Emina Bošnjak

**BILANS STANJA
ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31.12.2017. GODINE**

(U KM)

OPIS	BILJEŠKA	31.12.2017.	31.12.2016.
AKTIVA			
A. STALNA SREDSTVA	3	28.434	27.148
Nekretnine, postrojenja i oprema	3	26.934	25.648
Nematerijalna stalna sredstva	3	-	-
Dugoročni potraživ.i plasmani	3	1.500	1.500
Osnivački ulog	3	-	-
B. TEKUĆA SREDSTVA	4	222.958	206.292
Novac i novčani ekvivalenti	4	218.155	206.292
Kratkoročni plasmani i potraživanja	4	-	-
Kratkoročna razgraničenja	4	4.803	-
UKUPNO AKTIVA		251.392	233.440

OPIS	BILJEŠKA	31.12.2017.	31.12.2016.
PASIVA			
A. TRAJNI IZVORI	5	27.640	17.983
Trajni izvori	5	-	-
Neraspoređeni višak prihoda	5	27.640	17.983
B. DUGOROČNE OBAVEZE	6	218.949	215.457
Dugoročna razgraničenja i rezerviranja	6	218.949	215.457
C. KRATKOROČNE OBAVEZE	6	4.803	-
Tekuće obaveze	6	4.803	-
Kratkoročna razgraničenja i rezerviranja	6	-	-
UKUPNO PASIVA		251.392	233.440

Bilješke na stranicama od 13 do 24 čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Direktorica

Emina Bošnjak

1. OBLIK ORGANIZACIJE I DJELATNOST

Sarajevski otvoreni centar (SOC) zagovara potpuno poštivanje ljudskih prava i društvenu inkluziju lezbejki, gejeva, biseksualnih, trans* i interspolnih (LGBTI) osoba i žena.

Sarajevski otvoreni centar je nezavisna, feministička organizacija civilnog društva koja teži osnažiti lezbejke, gejeve, biseksualne, trans* i interspolne (LGBTI) osobe i žene kroz jačanje zajednice i građenje aktivističkog pokreta.

SOC takođe javno promoviše ljudska prava LGBTI osoba i žena, te na državnom, evropskom i međunarodnom nivou zagovara unapređivanje zakonodavstva i javnih politika u Bosni i Hercegovini. Kroz rad na pitanjima evropskih integracija, SOC unapređuje ostvarivanje ljudskih prava i podstiče daljnji razvoj civilnog društva.

Sarajevski otvoreni centar je osnovan 2007. godine, a intenzivno radi od 2011. godine, kada je otvoren i prvi ured, te okupljen tim ljudi koji stalno rade u Sarajevskom otvorenom centru.

Od tada se Centar konstantno razvija, kako u kontekstu kapaciteta i ljudskih resursa, tako i u profesionalnosti i obimu rada.

SOC je usvojio Strateški plan za period 2014-2017 i definisao pravce razvoja u narednom periodu (više na: <http://soc.ba/en/about-us/>).

1.1. Osnovne informacije o SOC-u

- Naziv: Sarajevski otvoreni centar (SOC)
- Sjedište: Bosna i Hercegovina, Sarajevo, Čekaluša 16
- Podružnice: Ured u Sarajevu
- Identifikacioni broj: 4201263530004
- PDV broj: nije PDV obveznik.
- Šifra djelatnosti KD BiH 2010: 94.99
- RegistarSKI sud: zadnja registracija - Rješenje Ministarstva pravde BiH br. UP08-07-1-98/07, od 16.08.2016. godine
- Izvršna direktorica SOC-a: Emina Bošnjak

1.2. Organi upravljanja, rukovođenja i nadzora

U skladu sa Statutom, tijela organizacije su: Skupština, Upravni odbor i Izvršna direktorica.

Upravni odbor čini pet članova, od kojih se bira predsjednik Odbora. Prema odredbama Statuta, neki od osnovnih zadataka Upravnog odbora uključuju:

- Pripremu i prijedlog nacrtu izmjena Statuta i drugih dokumenata koje usvaja Skupština;
- Provedbu politike, zaključaka i drugih odluka koje donosi Skupština;
- Upravljanje imovinom Asocijacije;
- Praćenje ispunjavanja finansijskog plana rada Asocijacije i odlučivanje o korištenju sredstava;
- Podnošenje godišnjeg i periodičnih izvještaja Skupštini;
- Uspostavljanje godišnje i polugodišnje projekcije izvršenja plana prihoda i rashoda, te podnošenje istih Skupštini na razmatranje i usvajanje.

Rad Upravnog odbora je definisan Poslovníkom koji je u skladu sa opštim principima rada upravnih odbora.

Po statutu, SOC je uspostavljen kao organizacija članica u kojoj su svi članovi istovremeno i članovi Skupštine sa jednakim pravima i obavezama.

Izvršna direktorica uglavnom upravlja projektima i programima, bira, upravlja i rukovodi osobljem, brine o finansijskoj stabilnosti i predstavlja organizaciju. Pored tog, Izvršna direktorica garantuje kvalitet u radu u smislu poštivanja najviših standarda u pogledu finansija, transparentnosti, antikorupcijskih mjera i ljudskih resursa.

U organizaciji postoji jasna hijerarhija sa definisanim pravima i obavezama.

1.3. Opća akta

Opća akta Sarajevskog otvorenog centra uključuju:

- Statut
- Pravilnik o računovodstvu
- Pravilnik o računovodstvenom i finansijskom poslovanju
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i organizaciona šema
- Pravilnik o uslovima rada, organizaciji i platnim razredima
- Pravilnik o finansijskom upravljanju
- Pravilnik o blagajničkom poslovanju
- Pravilnik o postupcima nabavki
- Pravilnik o upravljanju stalnim sredstvima

1.4. Struktura i broj zaposlenih

Sarajevski otvoreni centar trenutno ima 12 uposlenika u stalnom radnom odnosu.

Postoji jasna organizacijska struktura u pogledu raspodjele dužnosti obaveza. Opisi poslova su definisani ugovorom. Radni odnosi i sva prava zaposlenih definisani su Pravilnikom o radu u skladu sa važećim zakonima BiH.

Kvalifikaciona struktura zaposlenih u Sarajevskom otvorenom centru je prikazana u sljedećoj tabeli:

Red. broj	Opis	Broj zaposlenih 31.12.2017.
1	VSS, i master	2
2	VSS BA	5
3	VSS	1
4	VSŠ	1
5	SSS	3
	Ukupno na dan 31. decembar 2017.	12

1.5. Način finansiranja

Sarajevski otvoreni centar osigurava sredstva za realizaciju aktivnosti na način da aplicira sa svojim projektima na raspisane konkurse (međunarodnih) donatora koji finansiraju projektne aktivnosti pod određenim ugovornim uslovima. Svi projekti se implementiraju na način kako je predviđeno ugovorima i projektnom dokumentacijom koja je odobrena od strane donatora sredstava.

2. TEMELJ ZA PREZENTIRANJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

SOC vodi računovodstvene evidencije u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Kodeksom računovodstvenih načela i Međunarodnim računovodstvenim standardima što ih je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde. Finansijski izvještaji pripremljeni su po načelu historijskih troškova i u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima / Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MRS/MSF) što ih je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde.

Službena valuta je Konvertibilna marka (KM).
Finansijski izvještaji su predstavljeni u KM.

Važeći kurs KM na dan 31. decembra 2017. godine bio je 1,95583 KM za 1 Euro.

3. CILJ REVIZIJE

Cilj revizije finansijskih izvještaja za 2017. godinu je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i važećom zakonskom regulativom.

Cilj revizije je utvrditi:

- Da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja za finansijsku godinu;
- Da li se korištenje sredstava vrši u skladu sa propisima i ugovorima i za svrhe koje su utvrđene tim propisima i ugovorima;
- Da li sistem internih kontrola funkcioniše, kako bi se obezbijedilo očuvanje materijalnih sredstava, ispunjavanje zacrtanih ciljeva, poštivanje zakonske regulative i istinito i fer izvještavanje Sarajevskog otvorenog centra.

Revizija je planirana i izvršena sa ciljem pribavljanja realne osnove za izražavanje našeg mišljenja da li finansijski izvještaji odražavaju tačan i istinit prikaz poslovanja tokom godine i stanja na kraju godine.

Reviziju smo proveli u skladu sa Međunarodnim standardima revizije.

Naš pristup je bio prilagođen specifičnim potrebama Sarajevskog otvorenog centra i baziran je na „procjeni rizika“. Obim testa se bazirao na analizi rizika od strane revizora. Reviziju smo planirali i izvršili iz perspektive tačnosti i rizika u cilju uvjeravanja da finansijski izvještaji za 2017. godine nemaju materijalnih grešaka.

Revizija je uključivala ispitivanje bazirano na testiranju odgovarajućih dokaza.

Ovo je zahtijevalo sljedeću osnovnu metodologiju:

- Planiranje,
- Prikupljanje dokaza za reviziju,
- Donošenje zaključaka i formiranje mišljenja,
- Izvještavanje Sarajevskom otvorenom centru

4. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

OPĆI PRISTUP

Finansijski izvještaji SOC-a, su u skladu sa zahtjevima s Međunarodnim računovodstvenim standardima. Gdje je bilo potrebno izvršena su usklađenja u finansijskim izvještajima da bi bili u skladu sa navedenim računovodstvenim standardima. Osnovne računovodstvene politike korištene u pripremi finansijskih izvještaja obrazložene su u slijedećim tačkama:

a) Rizik

Nivo rizika koji bi mogao bitno utjecati na finansijske izvještaje **SOC** je sljedeći:

- Direktna i indirektna ovisnost od ekonomske i pravne situacije u užoj i široj regiji,
- Direktna ovisnost od donatorskih sredstava.

b) Osnova za sastavljanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji sastavljeni su na temelju knjigovodstvene evidencije finansijskog i materijalnog poslovanja, a u skladu sa MRS/RSFI. Period revizije je od 01.01.2017. do 31.12.2017. godine.

S obzirom na nisku stopu inflacije revalorizacija imovine, obaveza i kapitala nije obavljena u periodu koji je obuhvaćen revizijom. Izvještaji su izraženi u KM.

c) Priznavanje prihoda

U skladu sa sistemom modificiranog akrealnog računovodstva prihodi se priznaju u računovodstvenom periodu u kojem su mjerljivi i raspoloživi (kada su uplaćeni na račun Sarajevskog otvorenog centra), a troškovi se priznaju u momentu nastanka.

Navedeni način priznavanja prihoda proizilazi iz prakse vođenja računovodstvene evidencije budžetskih korisnika, asocijacija i fondacija. Ovaj sistem smanjuje rizik nerealnog prikazivanja finansijskog stanja Sarajevskog otvorenog centra.

Saglasno navedenim odredbama priznaju se sljedeći prihodi:

1. Prihodi iz budžeta u godini u kojoj su uplaćeni;
2. Prihodi uplaćeni u stranoj ili domaćoj valuti prema ugovorima zaključenim sa donatorima primjenom metode sučeljavanja prihoda i rashoda u skladu sa MSFI;
3. Vlastiti prihodi u periodu u kojem su ostvareni i naplaćeni;
4. Unaprijed naplaćeni prihodi priznaju se u periodu na koji se odnose, tj. u periodu realizacije planirane aktivnosti iz tih sredstava. To znači da se unaprijed naplaćeni prihodi početno evidentiraju kao razgraničeni naplaćeni prihod budućeg perioda, a prijenos (preknjiženje) istih na konto prihoda vrši se:
 - na osnovu ispostavljene fakture o pruženim uslugama.
 - linearnom metodom za prihode unaprijed naplaćene.

d) Priznavanje rashoda

Priznavanje rashoda vrši se na bazi modificiranog akrealnog računovodstva u momentu nastanka obaveze. Prema ovom načelu svi rashodi se priznaju, knjiže i iskazuju u finansijskim izvještajima za period u kojem su i nastali, odnosno za period u kojem je nastala obaveza plaćanja.

e) Potraživanja

Potraživanja predstavljaju dio finansijske imovine koja može imati fiksni termin plaćanja, te se prema roku naplate dijele na kratkoročna i dugoročna potraživanja, a početno se priznaju po fer vrijednosti.

f) Obaveze

Tekuće obaveze iskazuju se u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima prema vrijednosti poslovne promjene koja je proknjižena na osnovu isprave ili ugovora.

g) Strane valute

Na dan obavljanja transakcije, kao i na dan bilanciranja, sredstva i obaveze izražene u stranim valutama su preračunate u konvertibilne marke po srednjem kursu koji je na dan finansijske transakcije i dan finansijskog izvještaja utvrdila Centralna Banka Bosne i Hercegovine. Sredstva i obaveze u stranim valutama su izražene u KM.

h) Finansijska ulaganja

Načela računovodstvene politike kod ulaganja su da ulaganja koja mogu biti finansijska i materijalna, se razgraničavaju na kratkoročna (ulaganja koja se vrše za period do 12 mjeseci) i dugoročna (na period duži od 12 mjeseci).

Ulaganja klasificirana kao dugoročna ulaganja su ulaganja u stalna sredstva i iskazuju se u bilanci po trošku umanjenom za vrijednost usklađivanja.

Ulaganja klasificirana kao kratkoročna, odnosno tekuća ulaganja iskazuju se u bilanci stanja po trošku ulaganja. Ako je trošak tekućeg ulaganja veći od tržišne vrijednosti ulaganja, takvo ulaganje se iskazuje po tržišnoj vrijednosti.

Knjigovodstvena vrijednost ulaganja utvrđuje se za svako pojedinačno ulaganje.

i) Novac i novčani ekvivalenti

Gotovina obuhvaća gotovinu u blagajni, depozite po viđenju i kratkoročne depozite u bankama. Nije utvrđeno postojanje namjenski oročenih sredstava na računima kod poslovnih banaka.

SOC posjeduje samo transakcijski račun za obavljanje platnog prometa u zemlji, kod sljedeće poslovne banke:

- Raiffaisen bank d.d BIH

Za platni promet s inozemstvom korišteni su devizni računi kod:

- Raiffaisen bank d.d BIH

j) Rezerviranja

Rezerviranja se iskazuju kada Organizacija ima postojeću ili potencijalnu obavezu i kada postoji vjerovatnoća da će doći do odliva sredstava radi izmirenja obaveza.

Donatorska sredstva, dobivena kao donacija u novcu, treba da se iskazuju na rezerviranjima ako su namijenjena za budući period. To se odnosi na odložene prihode, odnosno sredstva koja se prenose kao budući prihodi, ili sredstva koja se dijele u određenom vremenskom periodu s drugim organizacijama – učesnicima u ostvarivanju određenih prihoda.

Stalna sredstva dobivena kao donacija u opremi treba da se iskazuju na rezerviranjima umanjenim za iznos amortizacije.

k) Donacije

Primljene donacije priznaju se u finansijskim izvještajima kao odloženi prihod na bazi računovodstvenog principa sučeljavanja prihoda i rashoda. Bezuslovne donacije se evidentiraju u bilansu stanja i bilansu uspjeha samo kad su sredstva pristigla na račun ili kad je materijalno sredstvo primljeno.

l) Trajni izvori

SOC je neprofitna organizacija i njen rad nema za cilj ostvarivanje profita i uvećanje kapitala, nego obavljanje društveno korisnih aktivnosti. Trajni izvori se u tijeku godine mogu povećavati na dva načina:

- Namjenskim donacijama u stalnim sredstvima,
- Unošenjem pozitivnog salda u izvore (višak prihoda na rashodima).

Umanjenje trajnih izvora mogu proisteći od:

- Pokrića negativnog salda fonda na teret izvora (višak rashoda nad prihodima),
- Prijenosom imovine i izvora na drugu neprofitnu organizaciju.

m) Budžet

Ugovorom između donatora i SOC BiH su uvjetovane budžetske linije troškova. Budžetske linije troškova su se pratile za sve projektne troškove, po svim donatorima kroz sistem i na taj način su izvještavani donatori.

n) Porezi

Sarajevski otvoreni centar je neprofitna organizacija i nije obveznik poreza na dobit s obzirom da se finansira iz sredstava drugih pravnih lica, tj. donatora koji finansiraju projektne aktivnosti Sarajevskog otvorenog centra. Prema važećim zakonskim propisima asocijacije i fondacije nisu obveznici obračuna i plaćanja poreza na dobit, izuzev ako ostvare prihod od vlastite oporezive djelatnosti.

o) Lokacija originalnih dokumenata

Sva dokumentacija se nalazi u uredu u Sarajevu.

5. BILJEŠKE REVIZORA**Bilješka 1. PRIHODI**

Udruženje „Sarajevski otvoreni centar“ kao neprofitna organizacija prihod ostvaruje po osnovu donacija, kamata i ostalih prihoda.

O P I S	(U K M)	
	Stanje 31.12.2017.	Stanje 31.12.2016.
Humanitarni prihodi	941.957	927.608
Prihodi od kamata	42	-
Prihodi – solidarni fond	9.774	10.609
UKUPNO	951.773	938.217

Humanitarni prihodi su ostvareni po osnovu ugovora o doniranju projektnih aktivnosti od strane domaćih i međunarodnih donatora. Ova vrsta prihoda je namijenjena za finansiranje i podršku planiranih projektnih aktivnosti koje su određene i odobrene donatorskim ugovorima i odgovarajućim budžetima.

Humanitarni prihodi, u Bilansu uspjeha, formirani su po principu sučeljavanja sa budžetiranim i odobrenim rashodima, po ugovorima sa donatorima, i pokriću troškova godišnje amortizacije stalnih sredstava, u iznosu **941.957 KM**.

U toku 2017. godine, Sarajevski otvoreni centar (SOC) je implementirao više projekata finansiranih od strane različitih donatora. Svaki donator je definisao svoje zahtjeve u pogledu izvještavanja u sklopu Ugovora o dodjeli granta, a SOC je obavezan ispunjavati zahtjeve iz ugovora. SOC primjenjuje projektno računovodstvo. Finansijski izvještaji se pripremaju za svaki projekat u periodima definisanim Ugovorima o dodjeli granta zaključenim sa donatorima. Istovremeno, sve transakcije se evidentiraju u Glavnoj knjizi, koju vodi vanjska računovodstvena agencija. Finansijske evidencije po projektima su usaglašene sa evidencijom u Glavnoj knjizi i finansijskim izvještajima koje vodi vanjska računovodstvena agencija.

Detaljan pregled prihoda po projektima implementiranim tokom 2017. godine od strane Sarajevskog otvorenog centra je prikazan u sljedećoj tabeli:

PRIHODI PO PROJEKTIMA U 2017. GODINI					
R.br.	Projekat	Oznaka projekta	Donator	Projektni period	Iznos u 2017.
1.	Advocating LGBT and Women's Rights	2015_6	Norwegian Embassy Sarajevo	01.01.2016 - 31.03.2017	12.517
2.	Advocating LGBT rights in Bosnia and Herzegovina: Core funding for Sarajevo Open Centre	2015_9	Open Society Fund BiH (OSFBIH)	01.12.2015 - 31.03.2017	44.886
3.	Advancing the Human Rights of LGBT people Within BiH Society and Legal Framework	2016_3	Astraea Lesbian Foundation for Justice	01.10.2016 - 30.09.2017	39.634
4.	Public policy for equality of LGBTI people in Bosnia and Herzegovina	2016_4	Dutch Embassy Sarajevo/MATRA Programme	01.12.2016 - 30.11.2018	71.136
5.	Program podrške marginaliziranim grupama - Institutional Network of Support for LGBTI People and Person in Kanton Sarajevo	2016-5	Institut za razvoj mladih KULT	01.01.2017- 31.12.2017	60.000
6.	New Executives Fund - Round 9	2017_6	Foundation Open Society Institute (FOSI)	15.07.2017- 15.07.2019	164
7.	Utilizing European Union Integration Processes for the Advancement of LGBT Rights in the Western Balkans	2015_8	State Department (US SD)	01.10.2015 - 31.12.2017	107.328
8.	Advocating LGBT rights in Bosnia and Herzegovina: Core funding for Sarajevo Open Centre	2017_2	Open Society Fund BiH (OSFBIH)	01.02.2017 - 31.05.2018	79.201
9.	Core funding for Sarajevo Open Centre 2015-2017	2017_1	Swedish Internat. Development Cooperation Agency (SIDA)	01.01.2017 - 31.12.2017	424.187
10.	Strengthening NGO Engagement in Monitoring Reforms	2017_3	National Endowment for Democracy (NED)	01.02.2017- 31.01.2018	60.965
11.	Zagovaranje usklađivanja zakona o ljudskim pravima	2017_4	Heinrich Boell Stiftung, Sarajevo Office	01.04.2017- 31.10.2017	10.518
12.	Suzbijanje diskriminacije i krivičnih djela nad LGBTI osobama	2017_5	Heinrich Boell Stiftung, Sarajevo Office	01.04.2017- 31.10.2017	11.730
13.	Improving implementation of Hate Crime Regulation in BiH projekt	2017_7	Dutch Mission to the OSCE in VIENA	06.07.2017- 01.09.2019	293
14.	Reducing bullying in BiH	2017_9	German Embassy in Sarajevo	17.11.2017- 16.11.2019	539
15.	Fixed assets	2014_00		01.01.2017- 31.12.2017	12.976
16.	Sarajevo Open Centre General Budget	2015_0	SOC	01.01.2017 - 31.12.2017	5.883
	UKUPNO				941.957

Svi prihodi po projektima su u potpunosti usaglašeni sa prihodima iskazanim u Bilansu uspjeha za 2017. godinu.

1.1. Odgođeni prihodi

Ukupno odgođeni prihodi u iznosu **192.015 KM** se odnosi na neutrošena sredstva po projektima i to:

Naziv projekta	Donator	Br. projekta	Odloženi prihod
Mainstreaming LGBT Rights in BiH Media	Dutch Embassy Sarajevo/MATRA Programme	2014_20	-
Enhancing Lesbian, Gay, Bisexual and Trans Rights in BiH in Line With EU Standards	European Union/EIDHR	2014_3	-
Sarajevo Open Centre General Budget	SOC	2015_0	833
Advocating LGBT and Women's Rights - Support for Sarajevo Open Centre's Programmes	Norwegian Embassy Sarajevo	2015_6	-
Utilizing European Union Integration Processes for the Advancement of LGBT Rights in the Western Balkans	State Department (US SD)	2015_8	-
Advocating LGBT rights in Bosnia and Herzegovina: Core funding for Sarajevo Open Centre	Open Society Fund BiH (OSFBIH)	2015_9	-
SIDA Core funding 2016	Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA)	2016_1	-
Strengthening Civil Society's Role in European Integration Processes 2016	Heinrich Boell Stiftung, Sarajevo Office	2016_2	-
Advancing the Human Rights of LGBT persons within BH Society and Legal Framework	Astraea Lesbian Foundation for Justice	2016_3	-
Public policy for equality of LGBTI people in Bosnia and Herzegovina	Dutch Embassy Sarajevo/MATRA Programme	2016_4	8.111
Program podrške marginaliziranim grupama - Institutional Network of Support for LGBTI People and Person in Kanton Sarajevo	Institut za razvoj mladih KULT	2016_5	-
Core Funding 2017 SIDA	Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA)	2017_1	-
Advocating LGBT rights in BiH core funding for Sarajevo Open Centre - OSFBIH	Open Society Fund BiH (OSFBIH)	2017_2	26.698
Strengthening NGO Engagement in Monitoring Reforms	National Endowment for Democracy (NED)	2017_3	17.863
Zagovaranje uskladjivanja zakona u oblasti ljudskih prava sa evropskom pravnom stecevinom	Heinrich Boell Stiftung, Sarajevo Office	2017_4	-
Suzbijanje diskriminacije i krivičnih djela nad LGBTI osobama u bh. sudovima i policiji	Heinrich Boell Stiftung, Sarajevo Office	2017_5	-
New Executives Fund - Round 9	Foundation Open Society Institute (FOSI)	2017_6	40.915
Improving Implementation of Hate Crime Regulation in BiH project	Dutch Mission to the OSCE in Vienna	2017_7	97.498
Reducing bullying in BiH	German Embassy in Sarajevo	2017_9	97
UKUPNO			192.015

Bilješka 2. RASHODI

Ukupni rashodi u obračunskom periodu u 2017. godini iznose **942.116 KM** (kao što je prikazano u Bilansu uspjeha za 2017.).

O P I S	(U K M)	
	Stanje 31.12.2017.	Stanje 31.12.2016.
Materijal i energija	10.161	9.316
Usluge	428.197	388.180
Plaće i ostala primanja zaposlenih	339.794	330.024
Amortizacija	12.976	10.674
Finansijski rashodi – premije osiguranja	8.219	4.868
Putni troškovi	4.527	5.147
Humanitarni rashodi	100	500
Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata	3.126	2.696
Ostali rashodi	135.016	176.867
UKUPNO	942.116	928.272

2.1. Materijal i energija

O P I S	(U K M)	
	Stanje 31.12.2017.	
Kancelarijski materijal	5.418	
Promotivni materijal	2.109	
Utrošeni rezervni dijelovi	106	
Sredstva za higijenu	1.290	
Sitan inventar	992	
Utrošeno gorivo	246	
UKUPNO	10.161	

2.2. Usluge

O P I S	(U K M)
	Stanje 31.12.2017.
Usluge održavanja	10.830
Zakupnina poslovnog prostora	30.000
Zakupnina sale i opreme	9.350
Troškovi reklame	31.609
Grafičke usluge	40.396
PTT troškovi (poštarina, telefoni, mobiteli, internet)	3.971
Troškovi naknada autorskih ugovora	27.092
Troškovi naknada ugovora o djelu	103.784
Troškovi ugovora – nerezidenti	49.888
Troškovi stipendija (Ugovori o stipendiranju br. S-1/17 i S-2/17)	11.000
Troškovi režija	9.600
Usluge istraživanja i razvoja	4.128
Intelektualne usluge	9.100
Bankarske provizije	3.184
INO bankarske provizije	5.358
Advokatske usluge	9.604
Usluge revizije i knjigovodstva	42.267
Prevozne usluge	481
Usluge strateškog planiranja	6.845
Ostale usluge	19.710
UKUPNO	428.197

2.3. Plaće i ostala primanja djelatnika

O P I S	(U K M)
	Stanje 31.12.2017.
Troškovi bruto plaća	294.841
Topli obrok	20.808
Prijevoz	7.050
Regres (Odluka o isplati regresa br. O-5/17 i O-7/17)	17.095
UKUPNO	339.794

2.4. Putni troškovi

O P I S	(U K M)
	Stanje 31.12.2017.
Prijevoz na službenom putu u inostranstvu	2.916
Dnevnice na službenom putu u inostranstvu	1.080
Prijevoz na službenom putu u zemlji	531
UKUPNO	4.527

2.5. Porezi i doprinosi koji ne ovise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne ovise od rezultata iznose **3.126 KM** i odnose se na:

- porez po odbitku na ino fakture 2.796 KM
- takse (komunalne, administrativne i ostale) 330 KM

2.6. Ostali rashodi

Ostali rashodi iznose **135.016 KM** i predstavljaju sljedeće:

- troškove konferencija, treninga i slično – smještaj 74.612 KM
- troškove konferencija, treninga i slično - prevoz 15.492 KM
- troškove konferencija, treninga i slično – hrana 35.996 KM
- ostale troškove 8.916 KM

Detaljan pregled rashoda po projektima implementiranim tokom 2017. godine od strane Sarajevskog otvorenog centra je prikazan u sljedećoj tabeli:

Naziv projekta	Donator	Br projekta	UKUPNI TROŠKOVI
Mainstreaming LGBT Rights in BiH Media	Dutch Embassy Sarajevo/MATRA Programme	2014_20	-
Enhancing Lesbian, Gay, Bisexual and Trans Rights in BiH in Line With EU Standards	European Union/EIDHR	2014_3	-
Sarajevo Open Centre General Budget	SOC	2015_0	5.925
Advocating LGBT and Women's Rights - Support for Sarajevo Open Centre's Programmes	Norwegian Embassy Sarajevo	2015_6	12.517
Utilizing European Union Integration Processes for the Advancement of LGBT Rights in the Western Balkans	State Department (US SD)	2015_8	107.328
Advocating LGBT rights in Bosnia and Herzegovina: Core funding for Sarajevo Open Centre	Open Society Fund BiH (OSFBIH)	2015_9	44.886
SIDA Core funding 2016	Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA)	2016_1	-
Strengthening Civil Society's Role in European Integration Processes 2016	Heinrich Boell Stiftung, Sarajevo Office	2016_2	-
Advancing the Human Rights of LGBT persons within BH Society and Legal Framework	Astraea Lesbian Foundation for Justice	2016_3	39.634
Public policy for equality of LGBTI people in Bosnia and Herzegovina	Dutch Embassy Sarajevo/MATRA Programme	2016_4	71.136
Program podrške marginaliziranim grupama - Institutional Network of Support for LGBTI People and Person in Kanton Sarajevo	Institut za razvoj mladih KULT	2016_5	60.000
Core Funding 2017 SIDA	Swedish International Development Cooperation Agency (SIDA)	2017_1	424.187
Advocating LGBT rights in BiH core funding for Sarajevo Open Centre - OSFBIH	Open Society Fund BiH (OSFBIH)	2017_2	79.201
Strengthening NGO Engagement in Monitoring Reforms	National Endowment for Democracy (NED)	2017_3	60.965
Zagovaranje uskladjivanja zakona u oblasti ljudskih prava sa evropskom pravnom stecevinom	Heinrich Boell Stiftung, Sarajevo Office	2017_4	10.518
Suzbijanje diskriminacije i krivičnih djela nad LGBTI osobama u bh. sudovima i policiji	Heinrich Boell Stiftung, Sarajevo Office	2017_5	11.730
New Executives Fund - Round 9	Foundation Open Society Institute (FOSI)	2017_6	164
Improving Implementation of Hate Crime Regulation in BiH project	Dutch Mission to the OSCE in Vienna	2017_7	293
Reducing bullying in BiH	German Embassy in Sarajevo	2017_9	539
Sarajevo Open Centre – Solidarity Fund	SOC	2014_16	117
Amortizacija stalnih sredstava			12.976
UKUPNO			942.116

Svi rashodi po projektima su u potpunosti usaglašeni sa rashodima iskazanim u Bilansu uspjeha za 2017. godinu.

Ustanovljeno je sljedeće:

- Plaće i naknade zaposlenima uključuju isključivo opravdane troškove, a isplaćuju se u skladu s domaćom zakonskom regulativom, kao i u skladu sa odobrenim projektnim budžetima. Ovi troškovi su knjiženi na teret projekata i evidentirani tokom 2017. godine na sistematičan način. Za troškove po osnovu plaća postoji odgovarajuća dokumentacija.
- Svi doprinosi i porezi na plaće lokalnog osoblja, te naknade vanjskim ekspertima su pravilno obračunati i plaćeni u skladu sa domaćim zakonskim propisima.
- Ostali rashodi evidentirani u 2017. godini su potkrijepljeni odgovarajućom finansijskom dokumentacijom.
- Prikazani rashodi su opravdani, nastali u vezi sa projektnim aktivnostima i odnose se na tekući obračunski period.
- Nabavke su realizovane u skladu sa internim procedurama i zahtjevima donatora.
- Procedure u pogledu plaćanja su u skladu sa finansijskim pravilima i procedurama. Svako plaćanje je prethodno odobreno i potpisano od strane dvije autorizovane osobe. Svaki nalog za plaćanje sadrži sve neophodne informacije o vrsti troška, projektu i instrukcije za plaćanje.

Na osnovu navedenoga, može se izvesti sljedeći zaključak:

- Sredstva su korištena u skladu sa zakonskom regulativom i odredbama ugovora sa donatorima, kao i u svrhe definisane u projektnim dokumentima.

OBRAČUN POSLOVNOG REZULTATA

O P I S	31.12.2017.
Prihodi po projektima	942.116
Prihodi – Solidarni fond	9.774
Prihod od kamata	42
Rashodi po projekima	(942.116)
Tekući rashodi	(159)
VIŠAK PRIHODA	9.657

Obračun finansijskih rezultata u datom finansijskom periodu je postignut sučeljavanjem iskazanih prihoda sa ukupnim troškovima za odgovarajući obračunski period.

Na kraju obračunske 2017. godine, Sarajevski otvoreni centar je iskazao višak prihoda nad rashodima u iznosu od **9.657 KM**.

Višak prihoda se odnosi na Fond solidarnosti osnovan u okviru Sarajevskog otvorenog centra. Fond solidarnosti je evidentiran pod projektnom oznakom 2014_16 i na njemu se evidentiraju sredstva od dobrovoljnih privatnih donacija (prilozi zaposlenih u Sarajevskom otvorenom centru i vanjskih eksperata).

SOC nema obavezu obračuna i uplate poreza na dobit. Višak prihoda koji ima SOC ne predstavlja dobit, kao stavka kapitala, jer njihov cilj nije ostvarivanje profita i uvećanje kapitala, nego obavljanje društveno korisnih aktivnosti.

Bilješka 3. STALNA SREDSTVA**3.1. Materijalna i nematerijalna imovina****(U KM)**

O P I S	Oprema	Transportna sredstva	UKUPNO
Nabavna vrijednost 01.01.2017.	52.994	6.500	59.494
Povećanje vrijednosti u 2017. godini	14.263	-	14.263
Smanjenje vrijednosti u 2017. godini	(2.031)	-	(2.031)
Nabavna vrijednost 31.12.2017.	65.226	6.500	71.726
Ukupno ispravka vrijednosti	(38.774)	(6.018)	(44.792)
Sadašnja vrijednost 31.12.2017.	26.452	482	26.934

Odlukom direktorice o popisu za 2017. godinu br. O-04/18 od 08.01.2018. godine, imenovana je Komisija za popis stalnih sredstava, sitnog inventara, novčanih sredstava, obaveza i potraživanja.

Izvršena je redovita godišnja inventura (popis) opreme i knjigovodstveno stanje odgovara stanju po izvršenom popisu od strane imenovane komisije na dan 31.12.2017. godine.

Izvešće Komisije za popis sa stanjem na dan 31.12.2017. godine je usvojen Odlukom o usvajanju izvještaja br. O – 05/18 od 30.01.2018. godine.

Nabavka stalnih sredstava treba da se vrši na temelju plana nabavke uz odobrenje donatora.

Povećanje nabavne vrijednosti stalnih sredstava u 2017. godini u iznosu 14.263 KM predstavlja novu nabavku i to:

- Računarska oprema 9.004 KM
- Kancelarijska oprema 1.633 KM
- Printeri i skeneri 1.793 KM
- Foto i video oprema 1.833 KM

Ukupno 14.263 KM

Smanjenje nabavne vrijednosti stalnih sredstava u 2017. godini u iznosu **2.031 KM** predstavlja otpis stalnih sredstava po inventuri, na osnovu Odluke direktorice br. O-08/18 od 30.01.2018. godine.

Stalna sredstva (nekretnine, postrojenja i oprema) treba priznati kao sredstvo, kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa sredstvom pristizati u SOC i kada se trošak nabavke sredstava može pouzdano izmjeriti (MRS 16).

Sva stalna sredstva se upisuju na popisne liste. Za stalna sredstva vrši se obračun amortizacije prema zakonom propisanim stopama. Amortizacija se vrši po vremenskom metodu obračuna amortizacije. Amortizacija stalnih sredstava se vrši linearno za svako stalno sredstvo.

Stope amortizacije se primjenjuju po Odluci direktorice, na slijedeći način:

Vrsta sredstva	Godišnja stopa
- Računala i printeri	33,33 %
- Ostala oprema	15,00 %
- Kancelarijska oprema	15,00 %
- Putnički automobili	15,00 %

3.2. Dugoročna potraživanja

Dugoročna potraživanja u iznosu **1.500 KM** se odnose na unaprijed plaćene troškove iznajmljivanja poslovnih prostorija.

Bilješka 4. TEKUĆA SREDSTVA

Tekuća sredstva Sarajevskog otvorenog centra na dan 31.12.2017. godine čine novac i novčani ekvivalenti.

4.1. Novac i novčani ekvivalenti

Novčani ekvivalenti su kratkoročna, visoko likvidna ulaganja, koja se mogu brzo konvertirati u poznate iznose novca uz beznačajan rizik od promjene vrijednosti (MRS 7). „Sarajevski otvoreni centar“ SOC na dan bilansa ima gotovinu na računima kod banaka i u blagajni, kako slijedi:

O P I S	(U K M)
	31.12.2017.
Novčana sredstva na transakcijskom računu KM Raiffeisen Bank d.d. Sarajevo Glavni račun Izvod br. 190 31.12.2017. godine	177.332
Novčana sredstva na transakcijskom računu KM Raiffeisen Bank d.d. Sarajevo SOC Solidarni fond 31.12.2017. godine	27.640
Novčana sredstva na transakcijskom računu KM Raiffeisen Bank d.d. Sarajevo MATRA II 31.12.2017. godine	13.145
Novčana sredstva u blagajni KM 31.12.2017. godine	38
UKUPNO	218.155

Za svoje poslovne aktivnosti Sarajevski otvoreni centar koristi transakcijske račune otvorene kod komercijalne banke (Raiffeisen bank d.d.). Izvršna direktorica, te finansijska menadžerica su autorizovane osobe za potpisivanje naloga za plaćanje na svim transakcijskim računima.

Stanje sredstava na bankovnim izvodima na dan 31. decembar 2017. je istovjetno kao što je evidentirano u Glavnoj knjizi. Ukupan iznos finansijskih sredstava na transakcijskim računima je 218.117 KM.

Stanje sredstava u blagajni na dan 31. decembar 2017. je istovjetno kao što je evidentirano na zadnjem blagajničkom izvještaju. Ukupan iznos sredstava u blagajni iskazan u bilansu stanja je 38 KM.

Sarajevski otvoreni centar je izvršio popis novčanih sredstava na dan 31.12.2017. godine, te nisu konstatovane razlike u odnosu na knjigovodstveno stanje.

Bilješka 5. TRAJNI IZVORI

Udruženje „Sarajevski otvoreni centar“ na dan 31.12.2017. godine ima strukturu trajnih izvora kako slijedi:

O P I S	(U K M)
	31.12.2017.
Neraspoređeni višak prihoda – Novčana sredstva SOC Solidarni fond	27.640
UKUPNO	27.640

Bilješka 6. OBAVEZE**6.1. Dugoročna razgraničenja**

Na dan 31.12.2017. godine SOC je na poziciji dugoročnih razgraničenja imalo evidentiran iznos od **218.949 KM**, koji se odnosi na odloženi prihod po osnovu projekata u iznosu 192.015 KM i odloženi prihod po osnovu amortizacije, u budućem periodu za izvršenu nabavku stalnih sredstava, u iznosu 26.934 KM.

Sadašnja vrijednost stalnih sredstava na dan 31.12.2017. godine, odgovora iznosu odloženog prihoda po tom osnovu.

Mišljenja smo da bilansna pozicija dugoročnih razgraničenja po svom karakteru predstavlja kratkoročna razgraničenja prihoda, koji se sučeljavaju sa troškovima koji nastaju u tekućem periodu.

6.2. Kratkoročne obaveze

Kratkoročne obaveze su one obaveze čije se podmirenje, računajući od datuma bilanca očekuju u roku kraćem od godine dana, odnosno 12 mjeseci.

Kratkoročne obaveze na dan 31.12.2017. godine iznose **4.803 KM** i predstavljaju obaveze po osnovu:

- ugovora o djelu – neto 4.050 KM
- ugovora o djelu – porez 349 KM
- ugovora o djelu – PIO 218 KM
- ugovora o djelu – zdravstvo 146 KM
- ugovora o djelu – vodna naknada 20 KM
- ugovora o djelu – nesreće 20 KM

6. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Kada se obavlja revizija nevladinih subjekata, revizor uzima u obzir cjelokupni pravni okvir i svaku drugu relevantnu regulativu, uredbe, odluke i ukaze koji određuju i uređuju poslovanje korisnika donatorskih sredstava. S tim u vezi su planirane i provedene revizorske procedure koje se odnose na ispitivanje sistema internih kontrola u Sarajevskom otvorenom centru.

Cilj provedenih procedura je da se što bolje procijeni tačnost i pouzdanost finansijskih podataka na kojima se baziraju finansijski izvještaji i usklađenost istih sa važećim zakonskim i drugim propisima. Metodologija provedenih procedura je imala za cilj da procijeni učinkovitost poslovanja Sarajevskog otvorenog centra (kvalitet i efikasnost upotrebe resursa), pouzdanost finansijskog izvještavanja i usklađenost primijenjenih postupaka sa važećim zakonima i propisima.

Osnova za uspostavu kontrolnog okruženja je usvajanje adekvatne organizacione strukture i donošenje kvalitetnih internih akata.

Revizorske procedure su utvrdile sljedeće:

Sarajevski otvoreni centar je reviziji stavio na uvid Statut. Statut je zakonom propisani dokument koji je svaka NVO ili asocijacija dužna pripremiti prije registracije. Pored toga, reviziji je na uvid su stavljene sljedeće politike i procedure:

- Pravilnik o računovodstvu,
- Pravilnik o računovodstvenom i finansijskom poslovanju,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i organizaciona šema,
- Pravilnik o uslovima rada, organizaciji i platnim razredima,
- Pravilnik o finansijskom upravljanju,
- Pravilnik o postupcima nabavki,
- Pravilnik o blagajničkom poslovanju,
- Pravilnik o upravljanju stalnim sredstvima.

Navedene politike i procedure su definisane u skladu sa predviđenim smjericama za uspostavljanje i jačanje sistema internih kontrola u cilju osiguranja kontrolnih postupaka u načinu raspolaganja i trošenja donatorskih sredstava. Svaki odliv sredstava se likvidira internim dokumentom, po kojem se vrši alokacija troška, formalna i suštinska provjera i odobrenje od strane ovlaštene osobe.

Sistem internih kontrola je adekvatan i omogućava čuvanje sredstava, postizanje ciljeva, poštivanje važeće zakonske regulative i istinito i korektno izvještavanje SOC-a.

7. USKLAĐENOST SISTEMA OBRAČUNOSKOG (AKRUALNOG) RAČUNOVODSTVA I SISTEMA PROJEKTOG (GOTOVINSKOG) RAČUNOVODSTVA

Sarajevski otvoreni centar je uspostavio sistem finansijskog izvještavanja u skladu sa lokalnom zakonskom regulativom, te međunarodnim računovodstvenim standardima (IAS). Ovu funkciju osigurava i realizuje agencija za računovodstvo FIN solutions. Agencija koristi namjenski razvijen računovodstveni software, prilagođen potrebama i zahtjevima izvještavanja nevladinog sektora. Agencija priprema konsolidovane finansijske izvještaje na nivou organizacije kao pravnog subjekta.

Evidentiranje finansijskih transakcija i izvještavanje na nivou Projekta je organizovano na način da se za svakog donatora pripremaju finansijski izvještaji, u skladu sa ugovorom o dodjeli granta.

Sarajevski otvoreni centar vrši usklađivanje konsolidovanih izvještaja sa finansijskim izvještajima po projektima. Konsolidovani finansijski izvještaji se razlikuju od izvještaja po projektima, budući da se konsolidovani finansijski izvještaji rade na bazi akrealnog (obračunskog) računovodstva, dok se izvještaji po projektima pripremaju na bazi gotovinskog računovodstva. U okviru gotovinskog računovodstva se ne evidentiraju obaveze, a sve investicije su evidentirane kao trošak.

Finansijski izvještaji po osnovu akrealnog računovodstva se razlikuju od projektnih za iznos razgraničenja kao i za iznos nabavljenih stalnih sredstava. Nabavka opreme i drugih sredstava se evidentiraju u akrealnom računovodstvu kao investicija u stalna sredstva, a u projektnom računovodstvu kao odliv gotovine, tj. trošak. Amortizacija stalnih sredstava je redovan trošak u obračunskom računovodstvu koji se u projektnom uopće ne prikazuje. Obzirom da se stalna sredstva uglavnom kupuju od donatorskih sredstava, iznos amortizacije za pripadajući period se knjiži kao prihod u stvarima/opremi. Svakako je i ovo jedna od stavki odstupanja jednog sistema računovodstva u odnosu na drugi.

U projektnom računovodstvu sve transakcije se evidentiraju kao trošak, bez obzira da li se radi o ulaganjima u stalna sredstva.

Na kraju obračunske 2017. godine, Sarajevski otvoreni centar je izvršio usklađivanje ukupnih prihoda i rashoda između konsolidovanih i izvještaja po projektima.

Preporuka revizora:

Mišljenja smo da bi kod evidentiranja stalnih sredstava i obračuna amortizacije trebalo primjeniti kapitalni pristup, po kojem se nabavka stalnih sredstava direktno odobrava, na trajnim izvorima, a obračun amortizacije zaduženjem trajnih izvorima. Obaveza za plaćanje se evidentira na rashod perioda.

Po ovom principu se zadovoljava izvještavanje o primljenim i utrošenim donacijama u skladu sa kontnim planom i finansijskim izvještajima, koji su zasnovani na principu primitak – trošak.

Annex 1.

Pismo Upravi Sarajevskog Otvorenog Centra Sarajevski Otvoreni Centar

Čekaluša 16
71 000 Sarajevo
Bosna I Hercegovina

n/r. Emina Bošnjak

Pismo Upravi vezano za godišnju reviziju finansijskih izvještaja za 2017. godinu

1. Kratak sažetak

1.1. Uvod i ciljevi revizije

Proveli smo reviziju finansijskih izvještaja Sarajevskog otvorenog centra na dan 31.12.2017. godine. Za ove izvještaje odgovoran je menadžment Sarajevskog otvorenog centra. Naša odgovornost se svodi na izražavanje mišljenja o tim finansijskim izvještajima na temelju provedene revizije. Reviziju smo proveli u skladu sa Međunarodnim standardima revizije.

1.2. Obim revizije i pristup

Cilj revizije finansijskih izvještaja za 2017. godinu je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o tome da li su finansijski izvještaji pripremljeni, u svakom značajnom pogledu, u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i važećom zakonskom regulativom.

Naš pristup je bio prilagođen specifičnim potrebama Sarajevskog otvorenog centra i baziran je na „procjeni rizika“. Obim testa se bazirao na analizi rizika od strane revizora. Reviziju smo planirali i izvršili iz perspektive tačnosti i rizika u cilju uvjeravanja da finansijski izvještaji za 2017. godinu nemaju materijalnih grešaka.

Revizija je uključivala ispitivanje bazirano na testiranju odgovarajućih dokaza.

Ovo je zahtijevalo sljedeću osnovnu metodologiju:

- Planiranje,
- Prikupljanje dokaza za reviziju,
- Donošenje zaključaka i formiranje mišljenja i
- Izvještavanje Sarajevskom otvorenom centru.

1.3. Pregled revizorskih nalaza

1.3.1. Preporuka prethodne revizije

Revizorske procedure prethodne revizije su identifikovale da je u toku 2016. godine izvršeno plaćanje ugostiteljskih usluga gotovinom. Iznos pojedinačno plaćenih računa (1.034,50 KM i 1.042,00 KM) je značajno viši od zakona odobrenog limita koji iznosi 200,00 KM po pojedinačnoj isplati.

Ovakve gotovinske isplate su u suprotnosti sa važećim zakonskim propisima, a priloženi računi se ne mogu smatrati validnim, jer ne postoji fiskalni račun izdat od strane dobavljača. Prema izjavi menadžmenta, SOC je uložio izuzetan napor da obezbijedi validnu fakturu dobavljača, ali je dobavljač (Zajedničke institucije FBiH) odbijao izdati validan račun za izvršene usluge i insistirao na gotovinskom plaćanju, tvrdeći da ne postoji mogućnost uplate na bankovni račun. SOC nije mogao očekivati da će zvanična državna institucija na ovaj način kršiti Zakone Federacije BiH. (Zakona o fiskalnim sistemima i Zakona o unutrašnjem prometu - Odredba o uslovima i načinima plaćanja gotovim novcem; Izvor: Službene novine FBiH broj:48/15 i 82/15).

Prethodna revizija je preporučila da se ova praksa izbjegne u budućem radu i da SOC ugovori uslove i načine plaćanja sa svakim pravnim licem, koje SOC-u pruža ugostiteljske ili neke druge usluge.

Našom revizijom smo ustanovili da su se preporuke prethodne revizije realizirane u toku implementacije projekta u 2017. godini.

1.3.2. Preporuke revizije finansijskih izvještaja za 2017. godinu

Mišljenja smo da bi kod evidentiranja stalnih sredstava i obračuna amortizacije trebalo primjeniti kapitalni pristup, po kojem se nabavka stalnih sredstava direktno odobrava, na trajnim izvorima, a obračun amortizacije zaduženjem trajnih izvorima. Obaveza za plaćanje se evidentira na rashod perioda.

Po ovom principu se zadovoljava izvještavanje o primljenim i utrošenim donacijama u skladu sa kontnim planom i finansijskim izvještajima, koji su zasnovani na principu primitak – trošak.

Također, mišljenja smo da bilansna pozicija dugoročnih razgraničenja po svom karakteru predstavlja kratkoročna razgraničenja prihoda, koji se sučeljavaju sa troškovima koji nastaju u tekućem periodu.

Kao rezultat ovog angažmana, revizor nema zapažanja niti činjeničnih nalaza vezanih za finansijske izvještaje koji bi mogli uticati na njihovu značajnost.

Postoji razumno uvjerenje da navedeni finansijski izvještaji daju istinit i fer prikaz, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj SOC - a na dan 31. decembar 2017. godine, te rezultata poslovanja, koji su u skladu sa opće prihvaćenim računovodstvenim principima.

Bilans d.o.o.

Lejla Avdić - Vajzović

Ovlašteni revizor
Licenca br. 3090017108

Bilans d.o.o.

Lejla Čaušević

Direktorica

Sarajevo, 25. april 2018. godine

Annex 2: Kopija licenci Društva za reviziju i revizora

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANCIA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERAL MINISTRY OF FINANCE

Na osnovu člana 55. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 83/09) i u skladu sa odredbama čl. 3. i 4. Pravilnika o načinu i uslovima izdavanja, obnavljanja i oduzimanja licenci ovlaštenim revizorima i društvima za reviziju („Službene novine Federacije BiH“ br: 12/10 i 42/10), Federalno ministarstvo finansija-Federalno ministarstvo financija

izdaje

L I C E N C U
Društvo ZA REVIZIJU
BILANS d.o.o. Sarajevo

NA OSNOVU KOJE OSTVARUJE PRAVA I PREUZIMA OBAVEZE
DA OBAVLJA DJELATNOST ZA KOJU JE REGISTROVANO

Imenovano društvo je upisano u Registar revizorskih društava pod registarskim brojem: 9090372104

Sarajevo, 23.9.2010. godine

MJINISTAR
Vjekoslav Bećanđina

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERAL MINISTRY OF FINANCE

Na osnovu člana 57. Zakona o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 83/09) i u skladu sa odredbama čl. 3., 4. i 4a. Pravilnika o načinu i uslovima izdavanja, obnavljanja i oduzimanja licencij ovlaštenim revizorima i društvima za reviziju („Službene novine Federacije BiH“ br: 12/10, 42/10, 17/13 i 55/13), Federalno ministarstvo finansija-Federalno ministarstvo finansija

izdaje

L I C E N C U

OVLASTENIOM REVIZORU

AVDIĆ-VAJZOVIĆ LEJLA

NA OSNOVU KOJE OSTVARUJE PRAVA I PREUZIMA
OBAVEZE DA OBAVLJA REVIZIJU U SKLADU SA ZAKONOM

Ova licenca važi do 22.4.2019. godine

Imenovan je upisan u Registar ovlaštenih revizora pod registarskim brojem: 3090017108

Sarajevo, 22.4.2016. godine

MINISTRICA

Jelka Miličević